

Synoda 2021 – 2022

Farnosť Klokočina a Centrum pre rodinu Nitra

1. Synoda

Sme vďační za možnosť spojiť sa pri príležitosti farskej synody. Synoda nám umožnila vzájomné spoznanie a zblíženie sa. Navrhujeme pravidelné synody vo farnostiach, ideálne každý rok, a na úrovni diecéz minimálne raz za päť rokov, aby sme sa naučili dialógu, aby sme sa vzájomne objavovali a nachádzali riešenia na naše skutočné problémy. Synodálnosť podnecuje angažovanie veriacich, čím predchádza nenáležitej dominancii jednotlivca.

Zároveň s poľutovaním konštatujeme slabú propagáciu, neskorý začiatok a minimálny zápal pre synodu zo strany hierarchie. Mnohí kňazi odignorovali synodu, čím znemožnili veriacim vyjadriť svoj názor. Medzi zúčastnenými pretrváva nedôvera, že výsledky synody nebude brať hierarchia vážne.

2. Spoločenstvo a pastoračné aktivity

1. Cirkev - spoločenstvo

Spoločenstvo vyjadriť sen o Cirkvi darov Ducha Svätého ako v prvotnej Cirkvi. Buďme vnímaví na Ducha Svätého, reagujme na podnety, rozlišujme. Rozlišujme medzi nepokojom dobra a zla. Motívom našich činov má byť láska, máme žiť ako bratia a sestry v prostredí lásky, zažiť radosť protagonistov. Centrom duchovného života majú byť modlitba, Božie slovo, adorácia.

Nekastujme sa, treba sa otvoriť pre ostatných. Cirkev má byť alternatívou pre každého, kto má záujem o duchovno a má v nej nájsť svoje miesto. Alternatíva musí mať povedomie, že v nej človek dostane fundované odpovede, zážitok zo života spoločenstva.

Ľahšie sa kráča v spoločenstve. Popri sviatostiach chýba živé spoločenstvo naplnené Duchom Svätým. Nestačí samotné spoločenstvo pri sv. omši. Napr. žena denne chodiaca na sv. omšu môže byť neprijatá, nikoho v spoločenstve nepozná. Mať vo farnosti menšie spoločenstvo je výhoda, poznáme sa navzájom a vieme, ako a komu môžeme pomôcť. Ovocím spoločenstiev sú povolania. Spoločenstvo môže mať misijné poslanie na periférii. Spoločenstvo umožňuje byť otvorený a vyjadriť svoj názor.

V našej farnosti pôsobia spoločenstvá a organizácie: Emanuel, Neokatechumenát, Opus Dei, saleziánky, modlitby matiek, otcov, spevokol, ružencové spoločenstvo, Centrum pre rodinu, Focolare, spoločenstvá obnovy v Duchu Svätom, Služobnice Ducha Svätého a rehoľné spoločenstvá. Bolo by príhodné zverejniť prehľad všetkých spoločenstiev, hnutí a organizácií pôsobiacich v našej farnosti a dať im priestor na prezentáciu. Bolo by prínosné zorganizovať stretnutie rôznych spoločenstiev. Nemala by medzi nimi vládnuť rivalita, ale spolupráca. Chýbajú detské a mládežnícke spoločenstvá. Bolo by vhodné, aby kňaz inicioval vytváranie spoločenstiev a sprevádzal ich, ak o to požiadajú.

2. Pastoračné aktivity

Pastoračné aktivity treba prispôbiť reálnym potrebám a možnostiam farnosti. Treba pracovať tímovo, stanoviť si ciele, merateľný pastoračný a misijný plán, ktorý sa bude vyhodnocovať. Bola by osožná formácia, ako pastoračne a misijne pracovať.

Na synode zazneli námety na pastoračné aktivity: taizé stretnutia, stretnutia podľa veku, kaviareň pri fare, organizovanie agapé po svätej omši napr. raz mesačne, raňajky pre miništrantov, mládežnícka hudobná skupina, duchovné cvičenia, farské duchovné obnovy v spolupráci s miestnymi komunitami, spoločenstvami. Laikov možno zapojiť do katechéz a povzbudiť ich do osobných svedectiev. Je žiaduce venovať pozornosť ľuďom v hraničných životných situáciách, ktorí trpia samotou, sú na periférii, pochádzajú z problémových rodín, a nájsť adekvátny spôsob ich oslovenia. Treba si viac všímať ľudí, ktorí nie sú v žiadnom spoločenstve, neveriacich, ľudí v núdzi, poblúdených, rozvedených, homosexuálov, mladých, tých, ktorí nemajú odvahu hovoriť o svojich problémoch a možno ani nechcú, aby neboli na obtiaž.

V Cirkvi sa vyhýbame tabuizovaným témam (napr. komunity LGBTI, rozvedení, opätovne zosobášení). Pokladáme za dôležité, aby sa týmto témam a týmto skupinám ľudí venovala zvýšená pozornosť.

Zaznel návrh vytvoriť pomoc pre dôchodcov pod záštitou Centra pre rodinu. Niektorí ležiaci ľudia by boli vďační, ak by sa mohli s niekým pomodliť ruzenec.

Seminaristi sú nedostatočne pripravení na pastoračiu. Bolo veľmi prínosné, keď pán biskup umožnil zapojenie seminaristov do aktivity Kána pre manželov, kde počúvali reálne problémy ľudí.

V Evanjelickej cirkvi pán farár navštevuje rodiny. Návšteva rodín miestnym kňazom by bola povzbudením pre farské spoločenstvo.

3. Dialóg, počúvanie a komunikácia

Počúvanie, pýtanie sa so záujmom sú skutky milosrdenstva. Našej kultúre nie je vlastné diskutovať, viesť dialóg. Máme historicky podmienený strach vyjadrovať svoj názor, aby sme neznášali negatívne následky. Neboli sme vystavení nutnosti slobodne myslieť, rozhodovať sa a niesť zodpovednosť. Nevieme využiť potenciál slobody. Máme problém prijať kritiku. Máme strach prijať skúsenosti z iných krajín.

Opakovane sa zdôraznilo, že chýba rovnocenný dialóg medzi cirkevnou hierarchiou a laikmi. Treba brať vážne každého, kto sa vecne vyjadruje bez ohľadu na hierarchické postavenie. V Cirkvi vznikol veľký mentálny rozdiel medzi kňazmi a veriacimi. Tieto dve skupiny sa od seba vzdialili. Vzniká akútna potreba otvorených vzťahov medzi klérom a Božím ľudom.

Príklad: Kauza Bezák nebola dobre komunikovaná. Nespochybujeme právo pápeža odvolať biskupa. U mnohých veriacich však pretrváva názor, že arc. Bezák sa dotkol niečoho tak vážneho, čo sa má pred veriacimi utajiť. Kauza naštřbila dôveru medzi časťou veriacich a biskupmi, ktorú možno obnoviť transparentnosťou a pravdou.

Bolo by vhodné nájsť miesta a prostriedky na dialóg v miestnej cirkvi, kde môžu laici prezentovať svoj názor a viesť dialóg aj s kňazom a hierarchiou. Jednou z možností komunikácie sú aj dotazníky. Na dobre vybudovanej internej platforme komunikácie (nástenky, oznamy, internetová stránka) by sa malo podieľať celé farské spoločenstvo. Je potrebné rozvinúť komunikáciu a spoluprácu naprieč rôznymi diecézami, farnosťami, rehoľami a spoločenstvami. V rámci Nitry by pomohla webová stránka s ponukou všetkých duchovných aktivít v Nitre a okolí. Dôležité je tiež počúvať názory mladých.

V dialógu so spoločnosťou treba počúvať. Sporné témy prezentovať jazykom a logikou prijímateľov a racionálnymi argumentami. Cirkev by sa mala menej negatívne vymedzovať, viac by

sa mala prezentovať pozitívne, ukazovať cestu, stať sa trendsetterom. Je potrebné vyvarovať sa vyvolávaniu strachu z ohrozenia slobody a hľadaniu vinníkov. Z morálnych štandardov neustupovať, no ľudí na ich základe ani neodsudzovať.

Je potrebná profesionalizácia hovorcov, ako i potreba kvalitných kresťanských médií.

4. Hierarchia

Synoda ponúka príležitosť preklenúť priepasť medzi veriacimi a hierarchiou. Hierarchia je skostnatená a odtrhnutá od veriacich, má "napáchnuť ovcami". Kňaz by mal byť medzi ľuďmi, chápať veriacich, nebyť "nad nimi". V minulosti boli kňazi viac otvorení pre veriacich, žili s nimi, mali pre nich viac času. Chýba im počúvanie kňazov napr. pri spovedi, prejavenie, že majú na mňa čas. Autority by mali mať ľudský prístup. Autorita, ako ju vnímame dnes, je ľudský výmysel. Autorita je daná Ježišovým povolaním. Biskupi a kňazi nemajú mlčať, keď sa pácha nepravosť, osočuje pápež, nemali by kalkulovať, či sa niekoho dotknú.

Chýba spätná väzba voči kléru. Hierarchia (vrátane biskupov) by mala mať poradný orgán vybraný laikmi.

Treba pomáhať kňazovi, aby sa necítil osamotený a bol účastný života s nami. Aj kňazi potrebujú podporu a záujem zo strany spoločenstva. Vyhýbajme sa nekonštruktívnej kritike kňazov. Niekedy sa môže javiť, že nás hierarchia nechápe a neskôr zistíme, že nastavila zrkadlo nášmu správaniu. Vyzdvihnime nezištnú obeť zasvätených osôb.

Nie je správne, aby sa výber kandidáta na biskupa uskutočňoval bez konzultácie s Božím ľudom. Navrhujeme, aby kandidáta na biskupa mohli navrhovať všetci veriaci miestnej cirkvi (k tomuto názoru však zaznel aj protichodný názor). Kandidáta následne odobrí alebo zamietne Petrov nástupca. Biskupi môžu pochádzať aj z inej krajiny. Nemusia pôsobiť stále v jednej diecéze. Navrhujeme, aby bola viac využívaná možnosť daná kánonickým právom vyberať aj mladších kandidátov zrelých vo viere. V hierarchii by bolo vhodné zbaviť sa prekonaných a z duchovného hľadiska neprínosných titulov, honorov, okrasy. Naši predstavení by mali byť naši "bratia", nie "otcovia" (brat biskup, nie otec biskup). Bol však tiež vyjadrený názor, že oslovenie otec by malo byť ponechané najmä s ohľadom na krízu otcovstva a potrebu budovania autority.

Cítíme potrebu fundamentálnej zmeny pri formovaní bohoslovcov, ktorí by mali byť na svoju budúcu službu pripravovaní uprostred Božieho ľudu a nie mimo neho. Formácia v seminári už pravdepodobne nezodpovedá ich súčasnému a budúcemu začleneniu do služby Cirkvi a spoločnosti. Navrhujeme, aby budúci kňazi boli formovaní pod dohľadom skúsených kňazov, pastoračných asistentov a laikov vo farnostiach. V seminároch treba viesť k zníženiu sa k mentalite ľudí. Vyučujúci v seminároch musia byť poslušní voči pápežovi.

V Cirkvi nechýbajú kňazské povolania. Chýba aktualizovanie podmienok pre kandidátov na kňazstvo. Je potrebné prehodnotiť podmienky pre kňazské svätenie, najmä celibát a vek kandidátov. Popri celibátnych kňazoch Cirkev potrebuje aj ženatých kňazov, mužov zrelých vo viere, skúsených v civilnom a profesionálnom živote. Civilný a manželský život by ich postavil v istom zmysle do roly zraniteľnejších, ktorí nielen iných povzbudzujú, ale sami potrebujú povzbudenie. Taktiež je náležité na základe individuálneho rozlišovania prijať späť do kňazskej služby suspendovaných alebo laicizovaných kňazov (napr. kvôli porušeniu celibátu), ak títo prejavia záujem vrátiť sa do služby. Zaznel doplňujúci názor, že predpokladom vrátenia sa do služby musí byť pokánie.

Funkcie v cirkevných inštitúciách, na biskupskom úrade nech zastávajú laici a kňazi nech sú poverení pastoráciou.

Prečo neboli v minulosti pustení saleziáni do Nitry?

5. Farská rada (zodpovednosť a spoluúčasť)

Počas synodálnych stretnutí sa opakovala požiadavka nutnosti vzniku farských rád. Treba dať väčší priestor laikom a ďalším zasväteným osobám o.i. cez farskú, resp. ekonomickú a pastoračnú radu (viď Kódex kánonického práva). Je potrebné, aby sa kňazi otvorili pre tímovú prácu, iniciatívy veriacich, využívali ich talenty, delegovali im zodpovednosť. Kňazi sa boja odovzdať zodpovednosť, urobiť prvý krok. Čo môžu robiť laici, nech robia laici. Skúsenosti: v Brazílii, Mexiku, na Západe je pôsobenie laikov v rôznych oblastiach bežnou súčasťou farského života. Laici musia tiež niesť zodpovednosť za svoje rozhodnutia.

Prostredníctvom farskej rady môže Cirkev spoločne kráčať, rozlišovať a rozhodovať. Zaťaženie kňazov menežérskymi a organizačno-byrokratickými povinnosťami je na úkor duchovnej služby. Pastoračné rady by boli kompetentné zachovať kontinuitu života farnosti aj po zmene správcu farnosti. Mnohí kňazi začnú dobré dielo a po ich odchode nemá kto v diele pokračovať.

Zastúpenie v pastoračných, ale aj v ekonomických radách si majú voliť samotní farníci bez toho, aby boli ich zástupcovia delegovaní správcom farnosti.

Pastoračnú radu potrebuje aj biskup. Nemal by si ju však tvoriť sám z jemu lojálnych ľudí, ale členmi tejto rady by mali byť laikmi volení zástupcovia z každého dekanátu vrátane žien a odborníkov z rôznych odvetví. Užitočné by boli tiež napr. ročné stretnutia medzi diecézami kvôli inšpirácii a zdieľaniu skúseností.

Bolo by prospešné osloviť veriacich a verejne pozývať dobrovoľníkov do služieb potrebných vo farnosti, ako napr. kostolník, kvetinárka, katechéti, organista, vedenie detského zboru, miništranti, muži a mladí lektori, manželia v službe snúbencom. Niektoré služby by bolo vhodné obsadzovať výberovým konaním.

V hospici v Nitre sa konajú pohovory pre dobrovoľníkov (Bernadetka) asistujúcich pri zomierajúcich. Takéto pohovory by mali byť aj pre dobrovoľníkov v Cirkvi. Týmto možno predchádzať problematickým situáciám, keď sa do služieb hlásia zranení ľudia, ktorí môžu spôsobiť škodu, čo môže viesť až k zneužívaniu detí.

Zaznel názor, že veľa zranení vo farnosti plynú zo zlého rozhodnutia a voľby do funkcií, napr. kostolníka, organistu, lektorov...

Zverejňovanie výsledných súm zbierok vo farnosti by mala byť samozrejmosť.

6. Liturgia a slávenie

Je úžasné, že na celej Zemi je rovnaké slávenie sv. omše. Omša je vyjadrením lásky k Bohu, nemali by sme ustrnúť na formálnej báze. Boh je prítomný v Eucharistii, v Božom Slove, ale aj v spoločenstve veriacich, čo sa nedoceňuje. Liturgia je spoločné kráčanie. Liturgia má zasiahnuť bytostne celého človeka, nielen racionálne, nielen emočne, sme telesno-duchovné bytosti. Treba celkovo viesť k širšiemu poňatiu duchovného života, aktuálne akoby Eucharistia a omša boli to

jediné, čo stačí na spásu. Je potrebné oživiť slávenie liturgie, aby mohla byť prežívaná s radosťou. Je málo prirodzená, treba vnieť nové prvky.

Mnohí by privítali kázeň pri každej sv. omši, aj keď len krátku. Kázeň nech je kratšia s dôrazom na jednu myšlienku. Je potrebná duchovná (nie historická) exegéza Písma, vysvetľovanie učenia Cirkvi. K lepšiemu zapamätaniu čítaní z Písma by pomohli komentáre. Prínosom by mohli byť kazatelia, ktorí by chodili kázať do farností a mali by poobede stretnutie s veriacimi. Zaznel názor, aby mohol mať kázeň, resp. duchovný príhovor aj biskupom alebo kňazom poverený laik. Väčšina však vyjadrila pochybnosť, či je správne brať kňazom priestor počas kázne. K plnšiemu prežívaniu sv. omše by prispelo jej vysvetľovanie.

Služba lektora by mala byť „na dobu určitú“, aby nečítali vždy len tí istí ľudia.

Je žiaduce posunúť hudobný štýl do modernosti a povzbudzovať ľudí k spevu, urobiť liturgiu prítlačivejšiu pre mladých a deti (piesne, chvály). Malo by sa organizovať stretnutie diecéznych organistov a kantorov.

V nedeľnej liturgii je potrebné dať priestor svedectvám mužov a žien, a to aj z minoritných a zaznávaných skupín (napr. bezdomovci, Rómovia, cudzinci, rozvedení) alebo zo skupín, ktoré sa angažujú v prospech spoločného dobra a nemajú priestor na vypočutie a prezentáciu svojich aktivít (skauti, hnutie rodín, rehole...). Mali by dostať priestor aj pri iných liturgických činnostiach (napr. predkladanie vlastných prosieb, prinášanie obetných darov, animovanie liturgie ako celku, spolutvorenie a ohlasovanie farských oznamov) a organizačných činnostiach farnosti.

Cítíme potrebu dať v liturgii väčší priestor laikom, najmä ženám. Ženy by mali dostať priestor v činnostiach, ako napr. kazateľská služba, rozdávanie Eucharistie alebo iné liturgické služby podľa požiadaviek miestnych veriacich.

Zaznel návrh zrušiť posvätné ticho pred svätou omšou ako príležitosť na prežívanie priateľského bratstva. Zaznel tiež protichodný názor, aby sa pred aj po sv. omši dodržiavalo posvätné ticho.

Ďalší podnet sa týkal sústavnej / celodennej adorácie. Veriaci by privítali možnosť striedania sa pred Sviatosťou oltárnou.

7. Formácia

“Ježiš učil a kázal”, “učil, hlásal Evanjelium a uzdravoval”, “vystúpil do chrámu a učil”, “chodte, učte vetky národy”.

“Viera je z hlásania”, “prijmali slovo, skúmali Písma, a tak mnohí z nich uverili”, “každú sobotu hovoril v synagóge a pesviedčal Židov a Grékov”, “tri mesiace rozprával a presviedčal o Božom kráľovstve... každý deň (dva roky) hovoril v Tyrannovej škole”.

Cirkev by mala klásť väčší dôraz na vzdelávanie, duchovnú formáciu a zrelosť osobnosti, ohlasovanie Evanjelia, dialóg, kritické myslenie, nielen na sviatosť. Vo výchove by mala klásť dôraz na zodpovednosť, aktivitu, česťnosť, úctu k pravde. Kresťania bez duchovnej formácie pozostávajúcej z modlitby, osobného vzťahu s Bohom ako i vzdelania sú nachylní správať sa sektársky, uchýliť sa ku konšpiráciám, paranoi a trpiteľstvu. Je potrebné vystríhať pred manipuláciou a kultom osobnosti, autoritou je Kristus a jeho princípy.

Je výzvou vyvieť Cirkev z provinčnosti, feudálnych nánosov, z iracionálneho sveta deštruktívnych ideológií progresivizmu a fundamentalizmu. V boji za etické hodnoty, napr. proti gender ideológii, interrupciám, sa nemožno spájať s extrémistami. Únik pred svetom, pred Západom “kvôli zachovaniu hodnôt” nie je cesta Krista. Kristus aj prví kresťania vstupovali medzi “zlých”: k

hriešnikom, do pohanského, hedonistického Grécka a Ríma. Snaha uchovať hodnoty vedená strachom je postoj neužitčného sluhu: *“Bál som sa, preto som išiel a ukryl tvoj talent v zemi”*.

Miestna cirkev musí byť permanentne a systematicky vzdelávaná, tak z interných, ako aj z externých zdrojov. Navrhujeme pravidelné vedomostné budovanie cirkvi tak na úrovni diecézy, ako aj vo farnostiach.

Formácia je živý proces, v ktorom je potrebné prioritizovať a rozlišovať, čoho je príliš a čo chýba. Konkrétne chýba formácia miništrantov a lektorov. Je potrebná formačná platforma pre osoby, ktoré nesú zodpovednosť za služby vo farnosti (koncept train the trainer). Materiály sú k dispozícii. Treba si vyškoliť vlastných trénerov a tých, ktorí budú formovať. Služiaci môžu vyhorieť, preto sa treba o nich starať napr. teambuildingom.

Potláčanie kritického myslenia, dialógu, akcent na poslušnosť a formálnosť v Cirkvi odrádza mnohých mužov zúčastňovať sa cirkevného života. Treba nájsť spôsoby, ktoré umožnia poznávanie viery a jej autentické prežívanie širším skupinám mužov.

8. Katolícke inštitúcie

Spoločné synodálne kráčanie by sa malo odzrkadliť v novom štatutárnom zložení Katolíckej univerzity. V štatutárnom orgáne Univerzity by boli odporúčene zastúpení okrem nominantov KBS aj zástupcovia laikov (vyberaní laikmi), reholí, zahraničnej cirkevnej inštitúcie.

Zo strany diecézneho zriaďovateľa pretrvávajú nízky záujem o rozvoj a kvalitu vzdelania. V diecéze je potrebné zakladať negymnaziálne typy stredných škôl.

Pre katolícke školy a inštitúcie sú typické rodinkárstvo, zákulisná personálna politika, intrigy, absencia externej kontroly, netransparentnosť a nižšie nároky v mene falošnej lásky, milosrdenstva a pomýlenej interpretácie budovania rodinného ducha. Uvedené neduhy je potrebné riešiť v štatútoch katolíckych inštitúcií.

Treba skončiť s kultúrou ututľovania, zametania pod koberec pod zámenkou ochrany iných, falošnej kolegiality, rodiny, pokoja, hierarchického princípu, strachu pred pravdou či škandalom. Svetské inštitúcie nástrojmi ako whistle blowing, externá kontrola sú vzorom pre Cirkev. Ak je štátny, svetský štandard transparentnosti, ochrany, vonkajšej kontroly na vyššej úrovni, treba sa ním inšpirovať.

9. Misie

Chýba zdieľanie, ako robiť misie. Apoštoli šli vždy dvaja, nie každý sám. Predpokladom misií je znalosť Biblie a modlitba. Misia znamená žiť s Bohom, mať s ním vnútornú skúsenosť. Misia je žitie hodnôt lásky, odpustenia, pochopenia. Aby si bol dobrý misionár, treba vyjsť zo seba, mať čas na ľudí, nadviazať kontakt. My Slováci sme uzavretí, musíme byť otvorení, mať priateľský prístup voči iným ľuďom, názorom, náboženstvám. Každého človeka treba prijať, ako by to bol Ježiš. Cirkev má byť alternatívou pre toho, kto má záujem o duchovno. Kto hľadá Boha, má vo farskom spoločenstve nachádzať prijatie a odpovede na duchovné otázky.

V Cirkvi nevenujeme misiám dostatočnú pozornosť. Mnoho ľudí má z minulosti, mladosti, zo života v predošlom režime blok - hanbíme sa za vieru. Misiu môžeme robiť aj doma, ide o najťažšiu misiu. Najprv by sme mali ohlasovať Evanjelium v našej Cirkvi, do vlastných radov. Keď bude na nás vidno, že žijeme Evanjelium, bude naša Cirkev príťažlivá.

Hovorí sa len o škandáloch Cirkvi, nie o jej pozitívach. Cirkev by si mala robiť pozitívnu reklamu, prezentovať sa, napr. na sociálnych sieťach, nakrúcať viac filmov, podporovať duchovné hodnoty v umení.

Kňazi by nemali brániť veriacim, ale povzbudzovať ich, aby boli misionármi. Uvítali by sme častejšie pozývanie misionárov do farností. Misionári obohacujú farnosť.

Priklady misijného pôsobenia:

Neokatechumenát - po Veľkej noci chodia jeho členovia do miest, kde sa spolu modlia, spievajú a oslovujú ľudí. Zaznela pripomienka, že Neokatechumenát v Nitre má zakázanú misijnú činnosť na verejných priestranstvách.

Je potrebné vyjsť zo sakrálnych do svetských priestorov, kde sa môžu prezentovať katolícke hnutia a aktivity, môže byť k dispozícii na rozhovor biskup, katolícky psychológ, sexuológ...

Možno rozniesť letáky do schránok všetkým ľuďom na Klokočine.

Zbierky a pomoc obetiam sú tiež misia.

Nemali by sme odvrhnúť čestných ľudí, ktorí sa rozhodli ísť do politiky a úprimne sa snažia podporovať spravodlivosť.

Bolo by žiaduce vyhodnotiť úbytok katolíkov v poslednom sčítaní.

10. Ekumenizmus

Ekumenizmus má základ v sv. Písme: *“Aby všetci jedno boli.” “Podťe ku mne všetci...” Nie “ja som Pavlov, ja Apollov”.* *“V Tvojom mene vyháňa zlých duchov...Nebráňte mu! Kto nie je proti nám, je za nás”.*

Ekumenizmus by sa mal viac prehĺbovať. Treba aplikovať odkaz II. Vatikánskeho koncilu, nebáť sa nových vecí. V Cirkvi nie sme vedení k budovaniu jednoty medzi cirkvami. Prežívanie viery iných cirkví a kazatelia iných cirkví sú obohatením, približujú k Bohu bez ohľadu na denomináciu. Mali by sme byť vnímaví, ako Duch Sv. pôsobí inde, čo si môžeme odniesť pre seba. Kristus založil živú Cirkev, nie statické náboženstvo, katolicizmus. Akú vieru vyznávali lotor na kríži, stotník, márnotrpný syn, milosrdný Samaritán? Boh sa zjavuje aj iným.

Rozkoly medzi cirkvami nemôžu zabrániť, aby sme sa mali radi. Hľadáme, čo nás spája, nie, čo nás rozdeľuje. Pomoc Ukrajine je príkladom ekumenizmu v praxi.

Ekuména znamená vyjsť zo seba a mať otvorené dvere pre iných, nie presviedčať sa. Treba podporiť iných vo viere, nech sú v akejkoľvek cirkvi.

Je potrebné hľadať krásu v rôznosti, neustupujeme z princípov. Je chybou, ak strácam vlastnú identitu alebo ju stráca ten na druhej strane. RKC pokladám za najsprávnejšiu kvôli primátu, no neuspokojí ma odpoveď *“toto nie je katolícke, t.j. je to zlé”*. Nemožno požadovať len poslušnosť, ale ponúknuť také vysvetlenie, s ktorým sa môžem stotožniť. Napr. nám bolo povedané, že joga je zlá, ale vysvetlenie, argumenty sme sa nedozvedeli. Ak niečo nie je prijateľné, treba dôvodiť, prečo?

Dialóg s inými náboženstvami treba viesť v otvorenosti, nie v strachu. RKC musí počúvať aj iné skupiny. Nemožno za iným názorom vždy vidieť nebezpečenstvo, herézu, sektárske názory. Otvorenosti nám bráni pýcha a strach, nie Ježiš. Nezamieňajme si lásku k pravde s láskou k vlastnému názoru. Aj v iných zboroch pôsobí Duch Svätý. Dialóg ma byť zdrojom poznania pravdy a zjednocovania. Aby sme posilnili vzájomné spoznávanie sa a odbúravanie predsudkov, navrhujeme vzájomné vyučovanie a formovanie sa. Bolo by prínosné pozvať predstaviteľov iných cirkví do nášho kostola, vzájomne sa navštevovať, spoznávať sa v rozdieloch a hovoriť o tom, čo

nás spája. V Košiciach sú ekumenické stretnutia intenzívnejšie ako v Nitre. Zdá sa nám, že angažovanie kňazov v ekumenizme je nedostatočné. Nazdávame sa, že je treba vážne posilniť formovanie kléru k ekumenizmu. Tiež navrhujeme zintenzívniť modlitebné stretnutia aj mimo týždňa modlitieb za jednotu a prostredníctvom farskej rady alebo miestneho kňaza navrhujeme permanentné koordinovanie spoločných ekumenických aktivít (napr. v charitatívnej oblasti, resp. v organizovaní spoločných výletov a pod.). Národný týždeň manželstva je dôkaz zmysluplnosti spolupráce a výborná aktivita, ktorá vzišla z Baptistického cirkvi.

Diskutujúci mali pocit, že je ľahšie zobrať si neveriaceho ako člena inej denominácie. Malo by sa napomôcť manželstvám so zmiešaným vierovyznaním.

Zaznel postreh, že mariánske piesne v gospele sú veľmi zriedkavé. Aj v radoch Evanjelickej cirkvi niektorí obdivujú úctu k Panne Márii.

11. Spracovanie a zdieľanie synodálnych dokumentov

Účastníci farskej synody navrhujú, aby boli závery všetkých pracovných synodálnych stretnutí zverejnené na stránke biskupstiev. Oboznámenie sa so závermi iných farností a spoločenstiev môžu byť vzájomne inšpirujúce.

Farská synoda tiež apeluje, aby zhrnutia na dekanátnych úrovniach a na úrovni biskupstva boli spracované systematicky odborníkmi, ktorí majú skúsenosti so spracovávaním údajov.

Navrhujeme tiež vyhodnotenie synody. Stretnutia, spôsob komunikácie a tvorby syntéz sú cennou skúsenosťou, z ktorej možno čerpať v budúcnosti.

Keďže časť kléru odignorovala pápežom ustanovenú synodu, navrhujeme, aby v budúcich synodách mali laici právo organizovať vyhlásenú synodu, ak tak neučiní klérus.

Princíp synodality je ukotvený v Písme a Tradícii. Zmysel a správnosť synodálnej cesty nemožno účelovo spochybňovať spornosťou rozhodnutí niektorých synod, aktuálne napr. nemeckej synodálnej cesty. Ako účastníci celosvetovej synody 2021-23 sme v jednote s pápežom Františkom rešpektujú hierarchický princíp v Cirkvi. Nedostatky Cirkvi treba riešiť v otvorenosti vnútri Cirkvi, nie pod nátlakom sveta prispôsobujúc sa jeho ideológiám.

12. Príspevok do Synody zo strany rómskej komunity na Orechovom dvore

Do miestnej synody sa zapojili i Rómovia z Orechovho dvora spoločne s miestnymi saleziánkami:

“Cirkev pokladáme za rodinu a spoločenstvo dôvery. Cirkev možno zlepšiť našou pravidelnejšou návštevou kostola (aspoň raz za mesiac). Navrhujeme urobiť niečo pre bezdomovcov: v novembri, decembri navariť pre nich guláš. Navrhujeme tiež hru na hudobné nástroje, hrať sa s deťmi v osade.”